Tina Turner (26 listopada 1939 w Nutbush, Tennessee)

Ta wokalistka z Nutbush, hrabstwo Haywood,
suchą nogą przeszła wiele mętnych wód,
Królowa Rock and Rolla,
to jej życiowa rola,
w mini & szpilkach przeszła też wiele mód.

(ebs)

Tina Turner - piosenkarka soulowa i rockowa, autorka tekstów, choreografka, tancerka, muzyk, aktorka, producentka i pisarka urodzona w Stanach Zjednoczonych oraz posiadająca obywatelstwo Szwajcarii. Należy do grupy artystów, którzy zdefiniowali główny nurt rocka lat 80. XX wieku. Jest jedną z najbardziej dochodowych artystek pod względem sprzedaży koncertów na świecie i jednym z najpopularniejszych artystów w historii.

Urodziła się 26 listopada 1939 w niewielkiej miejscowości Nutbush, w hrabstwie Haywood, w stanie Tennessee, jako Anna Mae Bullock. Jest najmłodszą córką Zelmy Currie i Floyda Richarda Bullocków. Miała dwie starsze siostry, przyrodnią Evelyn, dziecko Zelmy z poprzedniego związku, i Alline.

Uczyła się w szkole Flagg Grove w Nutbush, była przeciętną uczennicą, uczęszczała za to na szereg zajęć dodatkowych - grała w koszykówkę i była cheerleaderką. W 1950, kiedy Tina miała 11 lat, jej matka opuściła rodzinę, dwa lata później opuścił córki także ojciec, a Tina wraz z siostrą mieszkała u swojego kuzynostwa i babki. W tym okresie dorabiała, opiekując się dzieckiem zaprzyjaźnionej rodziny. Później zamieszkała w Saint Louis.

Karierę muzyczną zaczynała od śpiewania w chórach kościelnych muzyki gospel, która wprowadziła ją w świat rhythm and bluesa i soulu. Karierę profesjonalną rozpoczęła w chórkach towarzyszących popularnym pod koniec lat 50. grupom muzyki pop.

Mając 17 lat, została dostrzeżona przez Ike'a Turnera, lidera grupy *Kings of Rhythm*, który zwrócił uwagę na jej spontaniczny występ w klubie w St. Louis. Pod jego opieką szlifowała talent wokalny i występowała w lokalnych klubach, jednocześnie dorabiała jako pomoc w szpitalu. Wkrótce Turner zmienił nazwę zespołu na *The Ike and Tina Turner Revue*, nadając piosenkarce nowy pseudonim artystyczny. Ich związek sceniczny zaowocował jednym z najbardziej znanych duetów rhythm-and-bluesowych, a także małżeństwem obojga artystów.

W 1978 rozwiodła się z Turnerem. Rozstanie i związane z nim problemy nie tylko zniszczyły grupę, lecz także zachwiały znakomicie rozwijającą się karierą wokalistki. Przez następne osiem lat pozostała w cieniu, nagrywając niezauważane płyty i śpiewając w klubach oraz kasynach. W 1981 wystąpiła gościnnie w programie *Saturday Night Live*, śpiewając utwór "Hot Legs" w duecie z Rodem Stewartem. Niedługo później przyjęła propozycję supportowania grupy *The Rolling Stones* podczas ich trasy koncertowej po Ameryce Północnej.

W 1983 powróciła do studia, by nagrać nowe piosenki. W tym czasie porzuciła nie tylko swój muzyczny styl, lecz także skromny wizerunek sceniczny na rzecz wizerunku megagwiazdy i symbolu seksu. W 1984 wydała album pt. "Private Dancer", na którym obok piosenki tytułowej znalazły się m.in. przeboje "What's Love Got to Do with It" i "I Can't Stand the Rain". Płyta w pierwszym roku po premierze rozeszła się w nakładzie 8 mln egzemplarzy. Po wydaniu albumu Turner wyruszyła jako support w trasę koncertową Lionela Richie'ego, po czym nawiązała współpracę z Bryanem Adamsem, który napisał i wyprodukował dla niej przebój "It's Only Love".

https://www.youtube.com/watch?v=oGpFcHTxjZs

W tym okresie odrzuciła propozycję zagrania roli Shug Avery w "Kolorze purpury" (1985) Stevena Spielberga, jednocześnie wystąpiła jako Ciotka Entita w filmie George'a Millera "Mad Max pod Kopułą Gromu", do którego dodatkowo nagrała utwór "We Don't Need Another Hero".

https://www.youtube.com/watch?v=OIe7N3zH5eU

W 1985 odebrała trzy nagrody Grammy. Odbyła także swoją pierwszą solową, międzynarodową trasę - "Private Dancer Tour", obejmującą 180 koncertów w Ameryce Północnej, Europie, Australii i Azji, oraz nagrała piosenkę "Tonight" w duecie z Davidem Bowiem, a także wystąpiła w duecie z Mickiem Jaggerem w koncercie charytatywnym *Live Aid* w Filadelfii.

https://www.youtube.com/watch?v=p4WG_y7owmM

W 1986 zaśpiewała w koncercie charytatywnym *Prince's Trust* na Wembley Arena w Londynie. W tym okresie nagrała szereg innych przebojów, z których do najbardziej znanych należały: "The Best" (cover utworu Bonnie Tyler), "Typical Male", "Steamy Windows" i "It Takes Two" (duet z Rodem Stewartem). W 1988 zagrała koncert na stadionie Maracanã w Brazylii dla ponad 180 tys. widzów, czym ustanowiła rekord Guinnessa.

W 1991 zespół *Ike & Tina Turner* został wprowadzony do *Rock and Roll Hall of Fame*. W tym samym roku artystka została wprowadzona do *St. Louis Walk of Fame*. W 1993 powstał film pt. "Tina", opowiadający o życiu Turner. Rola artystki przypadła Angeli Bassett, natomiast Ike'a zagrał Laurence Fishburne. Do filmu została wydana ścieżka dźwiękowa, zawierająca kilka nowych piosenek.

https://www.youtube.com/watch?v=w9IkVtLvflU

Niecały rok później Turner wyruszyła w trasę. Po jej zakończeniu nagrała piosenkę "Golden Eye", będącą motywem przewodnim filmu o Jamesie Bondzie o tym samym tytule.

https://www.youtube.com/watch?v=4hGQ97tCTOs

W 1996 wydała album pt. "Wildest Dreams" i wyruszyła w kolejną trasę koncertową.

W 2000 powróciła do koncertowania trasą "Twenty Four Seven", obejmującą występy w Ameryce Północnej i Europie, m.in. zagrała 15 sierpnia 2000 w Polsce na hipodromie w Sopocie dla ponad 100 tys. fanów; koncert był emitowany na żywo przez Telewizję Polską. Miało to być zakończenie kariery piosenkarki, jednak później, ok. 2003, Phil Collins zaprosił ją do studia Disneya i razem nagrali piosenkę "Great Spirits" do filmu "Mój brat niedźwiedź".

W 2004 wydała album-składankę pt. "All the Best", zawierającą największe przeboje w dorobku artystki i trzy premierowe nagrania. W 2005 na uroczystej gali w *Kennedy Center Opera House* w Waszyngtonie otrzymała *Kennedy Center Honors*, wyróżnienie za całokształt twórczości; wydarzeniu towarzyszył koncert w hołdzie artystce, podczas którego jej przeboje wykonało kilku innych wykonawców, m.in. Al Green, Queen Latifah, Melisaa Etheridge i Beyoncé.

https://www.youtube.com/watch?v=A-ioGgZhgNI

W 2007 nawiązała współpracę z Regulą Curti przy projekcie *Beyond*, w którego ramach nagrała cztery albumy zawierające m.in. odczytywane przez nią buddyjskie mantry.

W 2008, podczas 50. gali rozdania nagród Grammy, zaśpiewała "What’s Love Got to Do with It" oraz "Better Be Good to Me", a także w duecie z Beyoncé "Proud Mary". 30 września 2008 ukazała się nowa płyta "Tina!", zawierająca najbardziej znane utwory piosenkarki (w tym kilka wersji koncertowych) oraz dwa nowe utwory: "I’m Ready" oraz "It Would Be a Crime". W 2009 zdecydowała się na zakończenie kariery muzycznej.

W 2014 otwarto Muzeum Tiny Turner w Brownaville. W kwietniu 2018 premierę w Londynie miał spektakl muzyczny "Tina: The Tina Turner Musical", który wyreżyserowała Phyllida Lloyd, a główną rolę zagrała Adrienne Warren.

Niemal od początku kariery występuje na scenie w kusych kostiumach eksponujących nogi. Stałym elementem jej wizerunku są peruki, cechą charakterystyczną jej image są także buty na wysokim obcasie i mocno umalowane na czerwono usta. Inspirowała się stylem ubierania i zachowaniem Jacqueline Kennedy Onassis.

W młodości spotykała się z koszykarzem Harrym Taylorem. Ze związku z saksofonistą Raymondem Hillem ma syna, Raymonda Craiga (1958-2018), którego wychowywała samotnie, ponieważ jego ojciec opuścił rodzinę jeszcze przed narodzinami chłopca. W 1962 w urzędzie w Tijuanie wzięła ślub cywilny z Ike Turnerem, z którym ma syna, Ronniego. Ekstrawagancki tryb życia Turnera, jego uzależnienie od alkoholu i narkotyków oraz agresywne i brutalne zachowania wobec żony, którą maltretował fizycznie i psychicznie, doprowadziły do podjęcia próby

samobójczej przez Turner w 1968 i nagłośnionego przez media rozwodu pary w 1978.

W 1986 związała się z Erwinem Bachem, dyrektorem europejskiej filii wytwórni EMI, z którym w 1995 zamieszkała w Szwajcarii i którego poślubiła w lipcu 2013.

W 2013 przeszła udar mózgu, w kolejnych latach zdiagnozowano u niej także raka jelita grubego i niewydolność nerek. W kwietniu 2017 przeszła operację przeszczepu nerki, której dawcą był Erwin Bach.

Jest zadeklarowaną buddystką.

Jej majątek wyceniany jest na sumę 200 mln dolarów.